

48. Międzynarodowy Kongres Studiów Średniowiecznych, Kalamazoo, Mi

9–12 maja 2013 (Konferencja Studiów Cysterskich)

W dniach 9–12 maja (od czwartku do niedzieli), w salach i klasach Uniwersytetu Western Michigan w Kalamazoo (USA) odbył się coroczny, już po raz czterdziesty ósmy, Kongres Studiów nad Średniowieczem. Organizuje go Medieval Institute, College of Arts and Sciences tegoż Uniwersytetu. Zbiera on badaczy, ludzi pasji oraz studentów z różnych dziedzin życia średniowiecznego z całego świata, by mogli podzielić się owocami swoich odkryć i przemyśleń. Służy w ten sposób zorientowaniu się, jaki jest stan badań i kierunek rozwoju nauki w danej dziedzinie.

Kongres ma już wypracowany sposób działania, który stał się tradycją. Poprzedza go okres przygotowawczy, który rozpoczyna się 15 września poprzedniego roku, z chwilą nadesłania przez potencjalnych mówców krótkiej noty informacyjnej dotyczącej tematyki wykładu. Później specjalna Komisja dokonuje selekcji i podziału zebranego materiału na sesje tematyczne podporządkowane z reguły podmiotom, które je organizują, tzw. sponsorom (uczelniom, instytutom, wydawnictwom itp.). Na początku lutego jest już gotowa książka ze schematem całego Kongresu.

Ma on znów rozkład tradycyjny. Dziennie przewiduje się trzy sesje (jedna rano, o 10, dwie po południu, o 13.30 i 15.30), rzadziej cztery (o 19.00). Jedna sesja zawiera trzy lub dwa wykłady, przy czym każdy wykład winien trwać nie dłużej niż pół godziny, po czym jest zaplanowany czas na dyskusję. Na początku poszczególnego dnia Kongresu jest przewidziany występ gościnny jakiegoś profesora. W tym roku byli nimi: Peregrine Horden z All Souls College Uniwersytetu z Oxfordu, która wystąpiła z wykładem pt. *Wiosło Posejдона: Horyzonty średniowiecznego Śródziemia (Poseidon's Oar: Horizons of the Medieval Mediterranean)*, oraz Mary Carruthers z Uniwersytetu z Nowego Jorku, która zaprezentowała wykład pt. *Intencja augustyńska i estetyka średniowieczna (Augustinian Intention and Medieval Aesthetic)*. W tym roku przewidziano i zrealizowano 582 sesje.

Z racji zainteresowań problematyką cysterską, autor niniejszego sprawozdania skoncentrował się zasadniczo na omówieniu sesji w ramach Konferencji

Studiów Cysterskich, która od wielu lat jest wpisana integralnie w struktury całego Kongresu. Organizuje je Instytut Średniowiecza działający przy Uniwersytecie Western Michigan. W tym roku przewidziano 12 sesji.

W pierwszym dniu były cztery sesje: rano w ramach czterech wykładów poświęconych pisarzom cysterskim omówiono problematykę duszy (Aage Rydestrøm-Poulsen) i wiary u św. Wilhelma z St. Thierry (F. Tyler Sergent) oraz tematykę *Vita Wulfrici* Johna z Ford (Philip F. O'Mara, Marjory E. Lange). W pierwszej popołudniowej sesji (o 13.30) skoncentrowano się na zagadnieniach związanych z kazaniem Bernarda z Clairvaux (Luke Anderson, Natalie Beam Van Kirk) i Gilberta z Hoyland (Marsha L. Dutton). W następnej sesji (o 15.30) zastanawiano się nad osobą i twórczością Bernarda z Clairvaux (Michael S. Hahn, J. Stephen Russell, Robert Llizo). Wieczorna sesja (o 19.30) była dyskusją panelową nt. współczesnego nauczania monastycznego, prowadzoną przez kilku znawców problematyki benedyktyńsko-cysterskiej (Janet Burton, James Clarke, Elias Dietz, Dee Dyas, Marvin Döbler, Elizabeth Freeman).

W drugim dniu Konferencji były trzy sesje. Ranna tura była poświęcona problemom cysterskim: biografia Bernarda z Clairvaux (Brian Patrick McGuire), cystersi w Transylwanii 1202–1274 (Marvin Döbler), wczesny okres cysterski w świetle *Glossa Ordinaria* (Elias Dietz). Popołudniowe sesje dotyczyły sytuacji cystersów w XIII i XIV wieku (Anne E. Lester, Julia Bruch, Ralf Lützelschwab) oraz w X i XVI stuleciu (Judith H. Oliver, Elizabeth Freeman, Cornelia Oefelein).

Trzeci dzień Konferencji Studiów Cysterskich dotyczył komunikacji cysterskiej. Rano skupiono się na relacjach polityczno-ekonomicznych zakonu (Kathryn E. Salzer, Rebecca Slitt, Benjamin Wright, Klaus Wollenberg). Po południu poświęcono sesję Aelredowi z Rievaulx (Jean A. Truax, Ryszard Groń, Cassian Russell) oraz nauczaniu cystersów w relacji do współczesnych trendów egzystencjalnych (Glenn E. Myers, Cheryl Kayahara-Bass, Rose Marie Tillisch). Ostatni dzień Konferencji w dwóch sesjach omawiał życie cysterskie w świetle źródeł cysterskich (Hermann Josef Roth, Stefano Mula, Paul Savage, James U. DeFrancis, Lawrence Morey, David Gormong).

Każdy Kongres chce mieć swój własny wkład w rozwój dziedziny, którą się zajmuje i którą promuje. Nie ma wątpliwości, Kongresy Studiów Mediewistycznych w Kalamazoo wpisały się na trwałe w nurt rozwoju nauk nad średniowieczem i są w tym niezastąpione. Dobrze jest śledzić przebieg Kongresu każdego roku, by zobaczyć jak z roku na rok posuwa się naprzód nasza znajomość faktów, czasów i całokształtu życia w średniowieczu.

Ks. Ryszard Groń (Chicago)